

ROSKILDE
KOMMUNE

Kvalitetsstandard Stofmisbrugsbehandling 2025

Serviceoven § 101, 101a

Center for Alkohol- og Stofbehandling
Roskilde Kommune

Nov. 2024

Indholdsfortegnelse

Kvalitetsstandard Stofmisbrugsbehandling 2025	1
Serviceloven § 101, 101a	1
Forord	3
Indsatser som CAS varetager på stofmisbrugsområdet	3
Hvordan møder vi dig?	4
Formål med stofmisbrugsbehandling	4
Målgruppe	4
Henvendelse og tilgængelighed	5
Visitation og tilrettelæggelse af behandlingen	6
Medicinsk behandling	6
Godt at vide	6
Behandlingsplan	7
Indhold i behandlingen	8
Særligt om individuelle forløb for unge mellem 15 og 25 år	9
Brug af gavekort i MOVE-behandlingen	9
Særligt om behandling i døgnregi	10
Lovpligtig opfølgning på behandling efter endt behandling	10
Monitorering af indsatsen	10
Myndighed	11
Frit valg	11
Krav til eksterne behandlingsinstitutioner	12
Lovgrundlag	13
Medicinsk behandling har hjemmel i sundhedsloven § 142, og er ikke omfattet af denne kvalitetsstandard	13
Klagemuligheder	13
Fremtidige behandlingsindsatser	14

Forord

I det følgende beskrives kvalitetsstandarden vedrørende social behandling for stofmisbrug for borgere i behandling hos Center for Alkohol- og Stofbehandling (CAS) i Roskilde Kommune.

Formålet med kvalitetsstandarden er at sikre gennemsigtighed og kvalitet i behandlingen, så du som borger, pårørende og samarbejdspartner kan få information om, hvordan vi arbejder med social stofmisbrugsbehandling i Roskilde Kommune.

Kvalitetsstandarden møder kravene i Servicelovens §101 samt de nationale retningslinjer for social stofmisbrugsbehandling.

Den medicinske behandling kan være en del af den samlede behandling, hvorfor indsatser, der vedrører den del af behandlingen, også vil blive nævnt.

CAS er forankret under direktør-området "Social, job og sundhed" i Roskilde Kommune. Den overordnede ledelse af CAS varetages af tilbudsleder. Behandlingen i CAS er organiseret i teams for henholdsvis stofbehandling, alkoholbehandling, dobbeltdiagnosebehandling samt medicinsk behandling.

I Roskilde Kommune betegner vi overordnet "misbrug og afhængighed" med flere nuancer. Du vil møde ord som forbrug, overforbrug, misbrug og afhængighed hos os. Dette har vi valgt for at præcisere, at der er flere måder at bruge rusmidler på.

Indsatser som CAS varetager på stofmisbrugsområdet

Nedenfor kan du se hvilke behandlingsindsatser og -typer, du kan blive tilbudt i CAS.

- Råd og vejledning
- Ambulant behandling
- Ungebehandling
- Behandling i døgnregi.

CAS har en samarbejdsaftale med Lejre kommune om Stofmisbrugsbehandling jf. SEL § 101. Derudover har CAS samarbejdsaftaler med henholdsvis Solrød, Stevn og Lejre kommune omkring lægelig Stofmisbrugsbehandling jf. SUL§142.

Hvordan møder vi dig?

Behandlingen i CAS er baseret på værdierne respekt, ligeværd og anerkendelse.

Et problematisk forbrug af rusmidler ses ofte som et symptom på dybereliggende problemer, og din behandling fokuserer på at identificere og løse disse gennem en helhedsorienteret tilgang.

Faglige kompetencer, professionalismisme og evidensbaserede metoder er fundamentet for vores arbejde, og vi bestræber os altid på at levere behandling af højeste kvalitet til dig.

CAS arbejder for at støtte dig i at opnå stoffrihed eller reducere dit stofbrug og for at forbedre din livskvalitet. CAS arbejder derfor ud fra dine ønsker, delmål og mål for behandlingen. Vi arbejder ud fra en medinddragende tilgang for at give dig ejerskab over din behandling og rehabilitering.

Formål med stofmisbrugsbehandling

Formålet med stofmisbrugsbehandling er at hjælpe dig med at skabe de nødvendige forandringer i dit forhold til rusmidler, så du opnår en højere trivsel og en bedre almen tilstand, når du har et problematisk forbrug af rusmidler.

Behandlingen sigter primært mod:

At stoppe eller reducere brugen af rusmidler: Det primære mål er at hjælpe dig med at opnå afholdenhed eller reduktion af dit forbrug.

At forebygge tilbagefald: En vigtig del af behandlingen er, at du tilegner dig de trangshåndterings - samt mestringsstrategier, som virker for dig. På den måde kan du forebygge tilbagefald.

Målgruppe

Hvem kan komme i behandling hos os?

Vi tilbyder behandling til alle, og du er i målgruppen for stofmisbrugsbehandling hvis:

- Du er over 18 år og ønsker stofmisbrugsbehandling for eget misbrug
- Du er under 18 år og ønsker stofmisbrugsbehandling for eget misbrug.
- Du er pårørende til en med et misbrug af rusmidler, og gerne vil have råd og vejledning

Henvendelse og tilgængelighed

Behandling i CAS kræver ingen henvisning, hvis du er over 18 år. Hvis du er under 18 år, er det Børn & Ungeafsnittet i Roskilde Kommune, der skal henvise dig til behandling i CAS.

Du kan henvende dig til CAS via telefon:

Mandag kl. 9:00-19:00

Tirsdag kl. 9:00-16:00

Onsdag kl. 9:00-16:00

Torsdag kl. 9:00-19:00

Fredag kl. 9:00-14:00

Hvis du er i tvivl om du har brug for, om du ønsker behandling, eller hvis du gerne vil vide mere om behandlingen i CAS, er du altid velkommen til at dukke op i vores åbne rådgivning hver torsdag mellem kl 16-17. Her kan du høre nærmere om vores tilbud, og måden vi arbejder på, samt hvad vi evt. kan tilbyde dig. Det kræver ikke forudgående aftale at komme forbi i vores åbne rådgivning. Her kan man også komme som pårørende.

Sådan kan du komme i kontakt med CAS:

Center for Alkohol og Stofbehandling

Ringstedgade 16 & 22

4000 Roskilde

Tlf. 4631 7141

Mail: cas@roskilde.dk

Du kan læse mere på vores hjemmeside:

<https://cas.roskilde.dk>

Visitation og tilrettelæggelse af behandlingen

Hvordan vi sammen med dig begynder din behandling.

Første samtale i CAS

Når du har henvendt dig til CAS, vil du inden for 14 dage blive tilbudt en visitations-samtale med en socialfaglig behandler.

Du vil derudover også blive tilbudt at tale med en sundhedsfaglig behandler.

Ved at tilbyde dig samtale både med en social- og en sundhedsfaglig behandler sikrer vi, at vi sammen med dig får sammensat det behandlingstilbud, som passer bedst til din situation og dine ønsker.

Udover at udrede og afdække dit behandlingsbehov, vil du møde screeningsværktøjet MAP-plan i form af Voksenmap og Ungmap. Screeningen bruger vi til at afdække og tilrettelægge dit behandlingsbehov.

Vi bruger også TEM, som er et effekt- og monitoreringsværktøj, vi bruger for, at vi sammen med dig kan følge, hvordan det går med din behandling.

Medicinsk behandling

I forbindelse med, at vi tilrettelægger din behandling, vil du også blive tilbudt en lægesamtale, så vi er sikrer, at du bliver tilbudt det helhedsorienterede behandlingstilbud, der er relevant for dig.

Godt at vide

Vi har tavshedspligt. Vi har vores eget journalsystem, som ikke kan bruges eller tilgås af andre instanser end CAS. Vi vil, hvis du også har kontakt til andre tilbud i kommunen eller andre relevante instanser, oftest forsøge at etablere et samarbejde, hvis vi sammen med dig finder ud af og bliver enige om, at det er relevant for din behandling.

Vi beder altid om dit skriftlige samtykke til indhentelse og videregivelse af relevante oplysninger, inden vi indleder samarbejde med andre instanser.

Du vil også blive bedt om samtykke til Sundhedsstyrelsens landsdækkende register for stofmisbrugere (SMDB).

Du har til en hver tid mulighed for at trække dit samtykke tilbage.

Alle medarbejdere i CAS har jf. §133 i Barnets lov skærpet underretningspligt i forhold til børns trivsel og udvikling. Det betyder, at CAS har pligt til at reagere, såfremt vi på baggrund af forhold i familien har en formodning om, at dit barn har behov for særlig støtte. Når vi gør brug af vores underretningspligt, er det for at sikre hjælp og støtte til dit barn og familien som helhed og du får altid mulighed for at se det, vi har skrevet og kommentere på dette.

Din behandling er gratis for dig.

Behandlingsplan

Det er dig, der bestemmer, hvad målet med din behandling skal være.

Du bestemmer, hvad du ønsker at arbejde med i forhold til dit forbrug af rusmidler. Nogle ønsker at arbejde hen i mod totalt ophør, andre ønsker reduktion, nogle ønsker hjælp til stabilisering, andre kontrol over hvornår rusmidler vælges at bruges.

Det er dig og de problemstillinger, du kommer med, som er i centrum for vores behandlingstilbud. Sammen med din behandler sætter du målene for din behandling.

Vi bestræber os på sammen med dig at understøtte dine egne ressourcer og at støtte dig i at bruge dine ressourcer til at få det bedre både socialt og personligt.

Når du indskrives i CAS udarbejder du sammen med din behandler en behandlingsplan, som har fokus på følgende.

- **Konkret, individuel og tilrettelagt behandling.** Planen er skræddersyet til dit behov, udfordringer og mål. Dette sikrer, at behandlingen tager udgangspunkt i de specifikke problemer og udfordringer, du står i.
- **Mål og delmål.** Behandlingsplanen opstiller klare, realistiske mål og delmål for behandlingen af din behandling. Dette giver både dig og behandleren en retning og noget konkret at arbejde hen imod.
- **Monitorering af fremskridt.** Behandlingsplanen giver mulighed for, at du løbende sammen med din behandler kan vurdere, om du synes, at

behandlingen virker. Det giver mulighed for at justere behandlingen, hvis det er nødvendigt.

Indhold i behandlingen

Indholdet i stofmisbrugsbehandlingen varierer og afhænger af din individuelle behov. Behandlingen *kan* indeholde følgende dele:

- **Udredning og visitation:** En grundig kortlægning af din situation, misbrugshistorik, sociale forhold og eventuelle psykiske lidelser. Dette danner grundlaget for din individuelt tilpassede behandlingsplan.
- **Motiverende samtaler:** Individuelle samtaler, der fokuserer på at styrke din motivation for at skabe ændringer i dit forbrug.
- **Psykoterapeutisk terapi:** Terapeutiske forløb med udgangspunkt i temaer, der relaterer sig til dit forbrug af rusmidler, herunder også tilbagefaldsforebyggende samtaler.
- **Medicinsk stofmisbrugsbehandling:** CAS tilbyder medicinsk behandling. Medicin kan også anvendes til eksempelvis at håndtere abstinenssymptomer.
- **Pårørendeinddragelse:** Involvering af dine pårørende kan være en vigtig del af din behandling. Formålet er at styrke netværket omkring dig og på den måde understøtte din behandling samt dine pårørende i din proces.
- **Koordinerende indsatsplaner:** En koordinerende indsatsplan er et redskab som i nogle tilfælde kan erstatte en kommunal handleplan efter Servicelovens §141. Den koordinerende indsatsplan hjælper med at koordinere og skabe sammenhæng mellem de indsatser, du modtager på tværs af kommune og region. En koordinerende indsatsplan er som udgangspunkt relevant for dig, der eksempelvis modtager behandling i psykiatrien, har et forløb i et jobcenter, bor på et bosted eller på andre måder har flere professionelle omkring dig i din hverdag. Den koordinerende indsatsplan medvirker til, at alle omkring dig sammen med dig lægger en fælles plan for dig og arbejder sammen med dig om den.
- **Behandling for dig med dobbeltdiagnose:** Har du et rusmiddelforbrug og en psykiatrisk lidelse (dobbeltdiagnose), kan du være i målgruppen for at modtage din behandling i et særligt behandlingsteam, som er specialiseret i sammenhængen mellem psykiske lidelser og et samtidigt forbrug af rusmidler. Det er et særligt opmærksomhedspunkt at borgerne oplever at

modtage det rette tilbud uanset om de henvender sig i psykiatrien eller kommunen.

- **Anonym Stofbehandling** jf. Servicelovens §101 a. I særlige tilfælde er der mulighed for at tilbyde anonym behandling. Man skal leve op til en række kriterier for, at dette er aktuelt. Det kan du afklare ved din første henvendelse til CAS.

Særligt om individuelle forløb for unge mellem 15 og 25 år

I CAS tilbydes du som ung behandling efter MOVE-metoden. MOVE er en struktureret og fremmødeforstærkende rusmiddelbehandling til unge i alderen 15 –25 år.

Metoden er udviklet af Center for Rusmiddelforskning og anbefales af Social og Boligstyrelsen. Det skyldes, at metoden er solidt afprøvet i et stort metodeprojekt og har vist særdeles gode resultater i forhold til at fastholde unge i behandling, ligesom en høj andel bliver og forbliver stoffrie.

Hvis du er under 18 år vil vi samarbejde med børne- og ungeafdelingen samt få samtykke til behandlingen fra dine forældre.

Brug af gavekort i MOVE-behandlingen

I MOVE-behandlingen bruges forskellige strukturelle elementer, herunder gavekort, til at forstærke behandlingseffekten. Du modtager ved hvert andet fremmøde et gavekort på 200 kr. Du kan maksimalt få et gavekort 8 gange i løbet af dit behandlingsforløb. Gavekortet udløses alene ved fremmøde.

Gavekortet er udstedt til en konkret forretning (enten via gavekort til Roskilde Handel eller Gavekortet.dk). Det er en del af metoden, at der hver gang er en dialog mellem behandler og dig om, hvad du kunne tænke dig at bruge gavekortet til. På den måde bliver gavekortet personligt og sammenhængende med den behandlingsplan, der er lavet med dig ved begyndelsen af behandlingen.

Lovgivning på området sikrer, at værdien af gavekortet ikke bliver fratrasket i forsørgelsesydelser eller andre indkomstafhængige ydelser.

Særligt om behandling i døgnregi

Døgnbehandling er et intensivt behandlingsforløb. Behandlingen foregår behandlingsinstitutioner, som er godkendt af Socialtilsynet.

Det er CAS, der træffer afgørelse om døgnbehandling. Det vil sige, det er CAS, der vurderer, om der er indikation for mere intensitet i dit behandlingsforløb end i et ambulant forløb.

Selve behandlingen i døgnregi er gratis for dig, du skal som udgangspunkt selv betale for kost og logi i forbindelse med døgnbehandling. Det er individuelt ud fra din øvrige økonomiske situation, hvad du skal betale til kost og logi.

Lovpligtig opfølgning på behandling efter endt behandling

CAS er forpligtet til at foretage en opfølgning på de borgere, som udskrives af behandlingen med følgende udskrivningsårsager:

- Færdigbehandlet
- Udskrevet til andet tilbud,
- Udskrevet til hospital
- Udskrevet med anden årsag.

Opfølgningen består af en telefonisk samtale, hvor vi sammen med dig følger op på, hvordan det går med dig.

Monitorering af indsatsen

I alle behandlingsforløb i CAS udarbejdes der behandlingsplaner med kontinuerlig opfølgning, ligesom der løbende monitoreres ved brug af TEM, som er et Trivsels- og Effekt Monitoreringsredskab, der benyttes som en integreret del af behandlingen.

CAS har i et projektsamarbejde med andre kommuner og psykiatri Øst udviklet et redskab til at sikre koordinering af flere samtidige indsatser, kaldet Koordinerende Indsatsplaner (KIP). Dette anvendes som redskab, når en borger har kontakt med flere indsatser (både interne og eksterne) og hvor en succesfuld misbrugsbehandling vurderes afhængig af en samlet og koordineret indsats.

Måltal

Roskilde Kommune har følgende mål for vores sociale stofmisbrugsbehandling:

- Minimum 50 pct. af borgerne, som afslutter et behandlingsforløb, skal have et reduceret eller ophørt forbrug af rusmidler.
- Højst 33 pct. af borgerne, der er udskrevet færdigbehandlede og rusmiddelfri, genindskrives i behandling inden for 12 måneder.

Roskilde kommune videregiver data til Stofmisbrugsdatabasen (Danmarks Statistiks register over borgere i behandling for et misbrug af rusmidler). Indlevering af data til Stofmisbrugsbasen er lovpligtigt, men kræver borgerens samtykke.

Desuden videregiver vi data efter aftale til Center for Rusmiddelforskning til national forskning på området. Dette er ikke lovpligtigt.

Der indleveres ikke data om borgere, som ønsker at være anonyme ved indskrivning i misbrugsbehandling.

Myndighed

CAS har myndighedsansvar for beslutninger om stofmisbrugsbehandling, herunder ambulant, dag- og døgnbehandling.

Du informeres altid om dine rettigheder og klagemuligheder i forbindelse med første samtale og myndighedsafgørelse.

Frit valg

Er du visiteret til behandling jf. SEL §101, kan du vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter, som det din kommune har visiteret til.

Tilbuddet skal være godkendt af Socialtilsynet.

Der kan være forhold, der i enkelte tilfælde gør det nødvendigt at fravige muligheden for frit valg. Efter bestemmelsen i Servicelovens § 101, stk. 7, kan retten til at vælge begrænses, hvis hensynet til personer med et stofmisbrug taler herfor.

Formålet med undtagelsesbestemmelsen er at tage hensyn til situationer, hvor personer med et stofmisbrug, der også har svære psykiatriske lidelser, i nogle tilfælde kan savne evnen til at træffe rationelle valg i en sådan grad, at deres valg ikke tilgodeser behandlingsbehovet.

Krav til eksterne behandlingsinstitutioner

Ved behandling via eksterne behandlingsinstitutioner kan CAS stille følgende krav.

Behandlingskarakteren skal være tilsvarende

Den eksterne kommune eller institution skal tilbyde en behandling, der er af samme karakter som den, CAS har visiteret til. Det betyder, at behandlingen skal matche i forhold til:

- Metoder og indhold: Behandlingen skal have lignende mål og anvende dokumenterede metoder.
- Intensitet og omfang: Behandlingsomfanget skal svare til det, CAS vurderer som nødvendigt for at være adækvate med borgerens behov for behandling.

Faglige kvalifikationer

Den eksterne kommune eller institution skal dokumentere, at personalet har de nødvendige faglige kvalifikationer til at varetage stofmisbrugsbehandling. Dette kan eksempelvis omfatte:

- Uddannelsesmæssige krav i.e. relevant grund- og efteruddannelse.
- Erfaring med målgruppen og misbrugsproblematikker.

Godkendelse og tilsyn

CAS stiller krav om, at den eksterne kommune eller institution:

- Er registreret og godkendt af relevante myndigheder
- Er underlagt tilsyn for at sikre, at behandlingen udføres forsvarligt og i overensstemmelse med lovgivningen.

Dokumentation og opfølgning

Eksterne kommune eller institution skal kunne:

- Dokumentere behandlingsforløbet: CAS kan kræve løbende statusrapporter og opfølgning på borgerens udvikling.

- Rapportere om resultater og fremmøde: Sikre gennemsigtighed i forhold til behandlingsindsatsen.

Samarbejde med CAS

CAS forventer, at eksterne kommune eller institutionen indgår i et samarbejde omkring borgerens behandling. Dette kan indebære:

- Deltagelse i møder om borgerens behandling.
- Tilgængelighed for at besvare spørgsmål eller forespørgsler.
- Levering af dokumentation ved afslutning af forløbet.

Lovgrundlag

Den sociale behandling af stofmisbrug i Roskilde Kommune har hjemmel i Servicelovens § 101 og § 101a. Behandlingstilbuddet skal iværksættes senest 14 dage efter borgerens henvendelse om at komme i misbrugsbehandling. Du har ret til at modtage, og kommunen har pligt til at iværksætte, behandling inden for fristen.

Behandlingen er gratis.

Anonym behandling iværksættes efter SEL §101a efter en individuel vurdering af, om du lever op til kravene herfor.

Medicinsk behandling har hjemmel i sundhedsloven § 142, og er ikke omfattet af denne kvalitetsstandard.

Klagemuligheder

CAS er forpligtet til at vejlede dig om, hvordan du klager, og hvem du skal klage til.

Hvis du ønsker at klage over dit behandlingstilbud, kan du altid møde op i CAS og tale med din behandler eller vores centerleder.

Hvis du vil klage over en afgørelse, skal du gøre det indenfor 4 uger, fra du har modtaget afgørelsen.

Skriftlig klage skal sendes til:

Center for Alkohol og Stofbehandling
Ringstedgade 16

4000 Roskilde
Mail: CASsocialraadgivere@roskilde.dk

Mundtlig klage:

Du kan klage mundtligt ved at ringe på 46 31 71 41 i vores åbningstider:

Mandag og torsdag kl. 9 – 19
Tirsdag og onsdag kl. 9 – 16
Fredag kl. 9 – 14

Modtager vi en klage fra dig, vil vi genvurdere afgørelsen. Såfremt afslaget fastholdes vil afgørelse, relevante sagsakter og din klage blive sendt til:

Ankestyrelsen
Teglholmsgade 3
2450 København

Fremtidige behandlingsindsatser

Regionale behandlingspsykiatri - dobbeltdiagnoser

Roskilde Kommune har de kommende år fokus på at udvikle det helhedsorienterede behandlingsarbejde omkring den enkelte borger. Dette foregår bl.a. i samarbejde med den regionale behandlingspsykiatri, som er i gang med at udvikle den samlede regionale behandlingsindsats for borgere med en dobbeltdiagnose. Det er et særligt opmærksomhedspunkt også i dette tilfælde, at borgerne ikke skal opleve at gå forgæves uden, at blive hjulpet videre til rette tilbud.

Borgerens vej

Som en del af styrkelsen af det helhedsorienterede behandlingsarbejde er det også Roskilde Kommunes ambition at styrke den samlede sociale- og beskæftigelsesrettede indsats om borgerne ved at skabe en tættere integration mellem den sociale stofmisbrugsbehandling og de øvrige tilbud borgerne modtager i henhold til Service- og Beskæftigelsesloven.

Opsøgende behandling

Roskilde Kommune ønsker de kommende år at videreudvikle samarbejdet med sociale og undervisningsrettede tilbud til borgere i rusmiddelafhængighed. Dette vil ske i form af en styrkelse og videreudvikling af samarbejdet mellem den sociale misbrugsbehandling samt bo- og undervisningstilbud i lokalområdet.